

Mannarættinda- stöðan í Myanmar

Ráðandi hernaðarstjórnin í Myanmar (fyrr Burma) hevur tikið nøkur stig til at bøta um støðuna í landinum. Síðan apríl 1992 eru meira enn 2.000 politiskir fangar latnir leysir; hernaðardómstólar, ið dømdu hundræðtals politiskir fangar undir sera ivasomum umstøðum, eru avtiknir og landið hevur tikið undir við teimum fyra Genevesáttmálunum frá 1949. Semja er gjørd við Altjóða Reyðakross um samstarv at undirvísa her- yvirmonnum í mannarættindum og í januar 1993 vórðu allir deyðadómur broyttir til aðra revsing eins og allir fongsulsdómur longri enn 10 ár vórðu stytta- til 10 ár. Í 1993 fingur kongressmenn úr USA fyrri fyrstu ferð loyvi at hitta nakrar fáar politiskir fangar í stutta tíð og í februar í ár loyvi at hitta Aung San Suu Kyi.

Hesi framstigi eru kortini ikki at meta sum úrslit av einari grundleggjandi broyting í mannarættinda- politikkinum hjá stjórnini, sum framvegis er sera kúgandi. Fólk, ið finnast at stjórnini á friðarligan hátt, verða framvegis handtiknir og fáa langar fongsulsdómur; framvegis sita hundræðtals politiskir fangar, teirra millum 58 samvitskufangar, í fongsli. Etniskir minni- lutabólkar verða illa viðfar- nar av trygdardeildum undir bardaga móti uppreisnar- monnum, og pining av po- litiskum fangum og fólk úr minnilutabólkinum er van- lig. Leysgívnir politiskir fangar verða javnan hótir og limir í tjóðartinginum, ið er undir eftirliti av stjórnini, verða eisini kúgaðir.

Parlamentslimir í varðhald

Valið í mai 1990 gav størsta andstöðuflokkinum MLD, ið var stovnaður av Aung San Suu Kyi og fyrrverandi generalinum Tin U, 81% av tingsessunum, men stjórnin sýtti fyrri at lata valdið frá sær. Millum september 1990 og byrjan av 1991 vórðu í minsta lagi 75 av

Aung San Suu Kyi

teim nývaldu parlaments- liminum handtiknir. Hetta hendi eftir at triggir fundir høvdu verið hildnir at tosa um, hvat gerast skuldi, um stjórnin framhaldandi fór at sýta fyrri at lata valdið til parlament. Í mai 1991 vóru í minsta lagi 25 av teimum handtiknu tinglim- unum dømdir í fongsul frá 10 til 25 ár fyri landsvik. Rætturin at møta á tingi varð tikin frá øllum teimum handtiknu, ið eisini fingur bann fyrri at stilla upp til nakað val tey næstu 10 árin ella fyrri lívið.

Í apríl 1992 lýsti stjórnin kunngerð nr. 11/92, sum ásetti, at allir politiskir fangar, sum ikki vórðu mettir at hótta landsins trygd, skuldu latast leysir. Síðan vórðu nakrir av teim- um handtiknu parlaments- liminum latnir leysir saman við øðrum politiskum fang- um. Eftir tí, sum Amnesty

International veit, sótu 26 parlamentslimir enn í fongsli í apríl 1994. Sam- stundis, sum nakrir fangar eru latnir leysir, verða aðrir framvegis handtiknir.

Samtært kunngerð nr. 11/92 váttaði stjórnin eis- ini, at ein tjóðfundur fór at verða hildin at áseta grund- reglurnar fyrri einari nýggja- ri grundlóg. Fundurin varð settur í januar 1993 og nakrir fundir hava verið hildnir síðan. Næsti fundur skal vera í september 1994. 702 umboð fyrri ymsar sam- felagsbólkar, teirra millum eisini parlamentslimir, vórðu vald. Parlamentslim- ir, ið eru ella hava verið handtiknir, kundu kortini ikki taka lut. Øll umboðs- fólkini hava verið undir neyvum eftirliti av trygdar- tænstuni hjá herinum og hava fingið forboð fyrri at siga sína hugsan alment.

Øll sjónarmið um nýggja

grundlógina, ið ikki sam- svaraðu tí sum stjórnin helt, hava verið harðliga niður- bard. Í minsta lagi 17 fólk vórðu handtiknir í desember 1992 og januar 1993 av tí at tey høvdu bytt út flogrit við atfinningum móti tjóðfund- inum. Tey vórðu dømð í fongsul frá trimum til níggju ár. U Shwe Ohn, ein 70 ára gamal lögfrøðingur, varð handtikin í desember 1992, av tí at hann skrivliga hevði sagt alment fyrri tjóð- fundinum, at herurin átti ikki at taka lut í landsins stjórn. Hann fekk eitt árs fongsul og varð latin leysur aftur í november 1993.

Altjóða millumtinga- felagsskapurin (IPU)

Altjóða millumtingafelags- skapurin IPU, sum er ein felagsskapur av valdum umboðum fyrri sjálvstøðug ríki, tók málið um teir fongslaðu parlamentslimir- nar í Myanmar til viðgerðar í 1991. Í februar 1991 vendi Amnesty International sær til mannarættindanevndina hjá IPU og í mars 1991 samtykti nevndin eina yvir- lýsing, har felagsskapurin gjørdi vart við málið og lýsti sína samkenslu við teimum fongslaðu. Amnesty Inter- national hevur framhald- andi vent sær til nevndina, sum ferð eftir ferð hevur biðið myndugleikarnar í Myanmar um upplýsingar og biðið loyvi at senda um- boð til Myanmar. Hetta er tó ikki loyvt higartil.

Í apríl 1993 skrivaðu 300 parlamentslimir undir eitt opið bræv til stjórnina í Myanmar við kravi um, at Aung San Suu Kyi og aðrir politiskir fangar verða latnir leysir. Í brævinum verður eisini heitt á stjórnina um beinanvegin at taka stig til at handa valdið í landinum til tey demokratiskt valdu umboðini. Brævið varð undir- skrivað av tinglimum úr Danmark, Finnlandi, Ís- landi, Svøríki, Noregi, Fraklandi, Týsklandi, Stórabretlandi, USA, Aus- tralia, Kanada og New Zealandi.

Aung San Suu Kyi farin undir 6. árið sum samvitskufangi

Aung San Suu Kyi farin undir 6. árið í
húsavardhaldi í Myanmar

Sjálvt meðan Amnesty limir kring heimin markeraðu 5. árið fyrri varðhaldstøku av Aung San Suu Kyi, vinn- ara av Nobels friðarheiðursløn fyrri 1991, varð fram- haldandi úr Myanmar boðað frá brotum á mannarætt- indini.

Hin 21. juli settu menn úr herinum í Myanmar eld á flóttafólkaleguna Halockhani á markinum til Tai- lands. Fimtan mans vórðu burturfluttir saman við leiðaranum av leguni. Al boðaði frá álvarsligum vanda fyrri teirra tryggleika.

Stöðan hjá Aung San Suu Kyi, í løtuni á 6. ári sum samvitskufangi, kann tæna sum ímynd fyrri øll tey, sum hava verið fyrri brotum á mannarættindum í Myanmar, ið kundu fleiri enn 600 politiskir fangar, har- av summir eru samvitskufangar.

Aung San Suu Kyi, sum stovnstetti Tjóðskaparfylk- ingina fyrri Demokratii í Myanmar aftaná hópu- preisturin í 1988, varð sett í húsavardhald í húsum sín- um í høvuðsstaðnum Yangon (Rangoon) hin 21. juli í 1989 av Ráðnum fyrri Lóg- og Landaskil sum er útinn- andi stjórnarvald í Myanmar.

Hóast hon var í varðhaldi, vann Tjóðskaparfylk- ingin fyrri Demokratii stórt á valinum, sum varð hildið í 1990. Ráðið fyrri Lóg- og Landaskili sýti tó at lata valdið frá sær til nývalda tingi, og nógvir tinglimir vórðu tiknir og dømdir í langar fongsulsrevsingar

Matstova okkara

Atlantis

er frá 1. sept. til 1. mai
**STONGD MILLUM
KL. 10 og 18**
Køkurin letur aftur kl. 21.30.

Hjá bólkinum ber tó til at bíleggja døgurða til aðrar tíðir við at ringja tlf. 17500 kvældið fyrri.

Altíð vælkomin á

Hotel Føroyar *****
Tlf. 17500

Framhald av síðu 5

av, at so nógv sum gjørligt av tænastrævingum verða gjørdar av færingum og færoyskum fyriskum.

Til arbeiðis sum skjótast

Viðari stendur í skjal- inum, at færoysk tænastræ- virki í sambandi við olju- vinnuna eiga at sleppa til arbeiðis sum skjótast. Frá-

landavirksemi kann eisini linna undir eina nýggja færoyska sjóvinnu verður sagt.

Umráðandi er annars, at farið verður gjølliga til verks við fyrireikingum og tí neyðuga lóggevandi arbeiðinum. Lóggevast má soleiðis, at henda vinna mist møguligt nervar fiskivinnu og umhvøvi.

At enda í samgongu- skjalinum um oljuvinnu

stendur, at marknatrætan við bretar verður loyst jan

KOYRIKORT

Privat
sum vinnuligt
-- so er tað ...

KOYRISKULIN
Á ARGJUM
Ring og
bið um tí 12270